

ДО РОЗРОБКИ НОВОГО АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПОДІЛУ УКРАЇНИ

1. МЕТА НОВОГО АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПОДІЛУ УКРАЇНИ:

- а) простота і ефективність управління;
- б) стійкість і стабільність держави;
- в) розвиток невеликих міст, сіл, відродження віддалених від промислово-культурних центрів населених пунктів, розвиток національної культури і етнічних особливостей, децентралізація в регіонах;
- г) рівномірний розвиток на всій території, територіально рівномірне використання потенціалу держави.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ЇХ ОБҐРУНТУВАННЯ

Україна повинна складатися з 90—100 округів, найбільші міста переводяться в республіканське підпорядкування. Достатньо велика кількість адміністративних одиниць першого порядку забезпечує більшу стійкість і є характерною для унітарних держав, розміри яких подібні до України (Франція — 96 департаментів, Туреччина — 67 ілів, Таїланд — 73 чангвати, Філіпіни — 74 провінції та ін.).

Регіони, які найбільше претендують на відокремленість в Україні, значно більші від пропонувананих округів, отож кожен з таких регіонів складатиметься з кількох округів, що утруднить скоординовані дії щодо їхньої сепарації.

Збільшення кількості адміністративних одиниць першого порядку дозволить добитися рівномірнішого розвитку територій і промислового й культурного розвитку міст, які стануть новими обласними центрами, та територій навколо них. Частково це відбудеться за рахунок розвантаження старих обласних центрів, що, зокрема, корисно з погляду екології.

Новими обласними центрами — тобто центрами округів — стануть чимало історичних та культурних центрів, що, серед іншого, сприятиме відродженню історичної пам'яті.

Ефективну координацію багатьох одиниць легше забезпечити на верхньому рівні (Київ), ніж на нижньому (обласному), оскільки в центрі легше знайти потенціал для забезпечення управління багатьма округами, ніж в області — багатьма містами і селами.

В округах буде по 300—400 населених пунктів, кожен з яких становитиме самостійну адміністративну одиницю найнижчого рівня. Всі вони будуть самі собою розпоряджатися, і всі матимуть змогу стати перспективними.

3. КРИТЕРІЇ ПОДІЛУ ТЕРИТОРІЇ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ОДИНИЦІ

3.1. Критерії однорідності:

- а) приблизно однакова кількість населених пунктів (основний критерій);
- б) приблизно однакова кількість населення;
- в) приблизно рівна площа.

3.2. Фактори, які сприяють створенню дрібніших, ніж середні (за критеріями однорідності) одиниць:

- а) історична і культурна значущість;
- б) значний ресурсний потенціал (у першу чергу невикористані резерви);
- в) стратегічне (вузлове) територіальне розташування;
- г) наявність різких відмінностей (природних, економічних, демографічних) від сусідніх територій;
- д) недорозвиненість, невикористання потенціалу, демографічна слабкість.

3.3. За наявності дестабілізуючих факторів можна або дрібніше розділювати зони нестабільності, або приєднувати їхні окремі частини до стабільніших зон (рішення на користь розділення або, навпаки, укрупнення залежить від типу нестабільності і розміру зони).

3.4. Критерії вибору центра:

- а) історична і культурна єдність підпорядкованої території (основний критерій);
- б) чисельність населення;
- в) промислова багатогалузевість;
- г) наявність і значення транспортного вузла (зв'язок як усередині підпорядкованих одиниць, так і з центром та іншими одиницями).

3.5. Критерії зв'язності (об'єднання територій в адміністративну одиницю):

- а) історична, етнічна і культурна спільність;
- б) соціально-демографічна взаємодоповнюваність, яка посилює стійкість;
- в) економічні зв'язки і взаємодоповнюваність ;
- г) близькість природних умов (клімат, рельєф, ґрунти та інше).

4. НОВИЙ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ПОДІЛ

На основі вказаних критеріїв може бути реалізований поділ на 107 адміністративних одиниць першого порядку — 98 округів (при цьому Крим розділяється на 5 округів) і 9 міст центрального підпорядкування: Київ (з містами Бориспіль і Бровари), Львів, Харків, Дніпропетровськ, Одеса (з Іллічівськом), Запоріжжя, Донецьк, Сімферополь і Севастополь. У середньому пропонується округ з 6-ти нинішніх районів.

Ефект від пропонованого поділу України має виявитися у посиленні стабільності держави, одноріднішому розвитку територій, відродженні історичних центрів, вираші у соціальному, культурному та екологічному аспектах. Конкретній оцінці цей ефект не підлягає, але передбачається дуже великим.

Для оцінки ефекту від скорочення апарату управління необхідний аналіз функцій усіх елементів цього апарату при новому державному устрої. Однак уже зараз можна зробити такі попередні оцінки:

* центральний апарат за рахунок збільшення кількості об'єктів управління першого рівня зросте у 1,5 — 2 рази;

* апарат округів у порівнянні з нинішніми областями зменшиться приблизно у 3 рази.

Таким чином, при збільшенні кількості адміністративних одиниць першого рівня і скороченні адміністративних одиниць другого рівня (районів), загальні витрати на утримання усіх ланок адміністративного апарату України зменшаться приблизно удвічі.

Проект нового адміністративно-територіального поділу України

№	Проектований округ	Окружний центр	Старі райони та інші території, які входять до проектного округу
1.	Ужгородський	Ужгород	Ужгородський, Перечинський, Великоберезнянський і Ужгородська міськрада Закарпатської
2.	Мукачівський	Мукачеве	Мукачівський, Берегівський, Іршавський, Свалявський, Воловецький і Мукачівська міськрада Закарпатської
3.	Хустський	Хуст	Хустський, Виноградівський, Міжгірський, Тячівський, Рахівський Закарпатської
4.	Самбірський	Самбір	Самбірський, Турківський, Старосамбірський, Дрогобицький, Мостиський і Дрогобицька, Трускавецька, Самбірська, Бориславська міськради Львівської
5.	Стрийський	Стрий	Стрийський, Сколівський, Миколаївський, Жидачівський і Стрийська міськрада Львівської; Долинський Івано-Франківської

6.	Львівський	Львів	Яворівський, півд. частина Жовківського, Городоцький, Пустомитівський, частина Перемишлянського (м. Бібрка) Львівської
7.	Белзький	Белз	Північна частина Жовківського, Кам'янсько-Бузький, Буський, Радехівський, Сокальський і Червоноградська міськрада Львівської
8.	Володимирський	Володимир-Волинський	Іваничівський, Володимир-Волинський, Турійський, Любомльський і Володимир-Волинська, Нововолинська міськради Волинської
9.	Ковельський	Ковель	Ковельський, Маневицький, Камінь-Каширський, Старовижівський, Ратнівський, Любешицький і Ковельська міськрада Волинської
10.	Луцький	Луцьк	Горохівський, Локачинський, Луцький, Ківерцівський, Рожищенський і Луцька міськрада Волинської
11.	Дубнівський	Дубно	Бродівський Львівської; Радзівилівський (Червоноармійський), Дубнівський, Млинівський і Дубнівська міськрада Рівненської
12.	Рівненський	Рівне	Рівненський, Костопільський, Березнівський і Рівненська міськрада Рівненської
13.	Сарненський	Сарни	Сарненський, Володимирецький, Зарічненський, Дубровицький, Рокитнівський і Кузнецовська міськрада Рівненської
14.	Острозький	Острог	Здолбунівський, Острозький, Гощанський, Корецький Рівненської; півн.-схід. частина Ізяславського, Славутський і Славутська міськрада Хмельницької
15.	Кременецький	Кременець	Шумський, Кременецький, Лановецький, півн. частина Збарзького Тернопільської; Теофіпільський, Білогірський Хмельницької
16.	Кам'янецький	Кам'янець-Подільський	Кам'янець-Подільський, Дунаєвецький, Чемеровецький, Новоушицький і Кам'янець-Подільська міськрада Хмельницької
17.	Хмельницький	Хмельницький	Городоцький, Волочиський, Красилівський, Ярмолинецький, Хмельницький і Хмельницька міськрада Хмельницької
18.	Чортківський	Чортків	Монастирський, Бучацький, Чортківський, Заліщицький, Борщівський, півд. частина Гусятинського Тернопільської
19.	Бережанський	Бережани	Золочівський, більша частина Перемишлянського Львівської, Рогатинський Івано-Франківської, Бережанський, Підгаєцький, більша частина Козівського Тернопільської
20.	Тернопільський	Тернопіль	Тернопільський, Тербовлянський, Підволочиський, Зборівський, частина Збарзького, півд. частина Козівського (м. Козлів), півн. частина Гусятинського (Гримайлів) і Тернопільська міськрада Тернопільської
21.	Франківський	Івано-Франківськ	Галицький, Калуський, Тисменицький, Рожнятівський, Богородчанський, півн. частина Глумацького, Калуська, Івано-Франківська міськради Івано-Франківської
22.	Коломийський	Коломия	Надвірнянський, Коломийський, півд. частина Глумацького, Городенківський, Верховинський, Косівський і Яремчанська, Коломийська міськради Івано-Франківської
23.	Чернівецький	Чернівці	Путильський, Вижницький, Сторожинецький, Глибоцький, Кіцманський, Герцівський і Чернівецька міськрада Чернівецької
24.	Джанкойський	Джанкой	Джанкойський, Красноперекопський, Первомайський, Красногвардійський, Нижньогірський, Джанкойська і Красноперекопська міськради Криму

25.	Керченський	Керч	Ленінський, Кіровський, Советський, Керченська міськрада Криму
26.	Ялтинський	Ялта	Судацький, Ялтинська, Феодосійська і Алуштинська міськради Криму
27.	Бахчисарайський	Бахчисарай	Бахчисарайський, Сімферопольський, Білогірський
28.	Євпаторійський	Євпаторія	Роздольненський, Чорноморський, Сакська і Євпаторійська міськради Криму
29.	Хотинський	Хотин	Заставнівський, Новоселицький, Хотинський, Кельменецький, Сокирянський Чернівецької
30.	Летичівський	Летичів	Віньковецький, Деражнянський, Летичівський, Старосинявський Хмельницької; Барський Винницької
31.	Брацлавський	Брацлав	Іплінецький, Немирівський, Тиврівський, Тульчинський, Гайсинський Винницької
32.	Могилів-Подільський	Могилів-Подільський	Мурованокуриловецький, Шаргородський, Томашпільський, Ямпільський, Могилів-Подільський і Могилів-Подільська міськрада Винницької
33.	Винницький	Винниця	Хмельницький, Калинівський, Літинський, Жмеринський, Винницький, зах. частина Липовецького (м. Турбів), півн. частина Тиврівського і Винницька, Хмельницька, Жмеринська міськради Винницької
34.	Шепетівський	Шепетівка	Старокостянтинівський, Полонський, Шепетівський, півд. частина Ізяславського і Шепетівська міськрада Хмельницької; Любарський Житомирської
35.	Коростенський	Коростень	Олевський, Овруцький, Лугинський, Коростенський, Народицький і Коростенська міськрада Житомирської
36.	Новоградський	Новоград-Волинський	Смильчинський, Новоград-Волинський, Червоноармійський, Держинський, Баранівський і Новоград-Волинська міськрада Житомирської
37.	Радомишльський	Радомишль	Малинський, Володарсько-Волинський, Радомишльський, Черняхівський, півн.-зах. частина Коростишівського і Житомирська, Бердичівська міськради Житомирської
38.	Житомирський	Житомир	Житомирський, Чуднівський, Бердичівський, Андрушівський Житомирської
39.	Фастівський	Фастів	Макарівський, Фастівський, Васильківський і Васильківська, Фастівська міськради Київської, півн.-схід. частина Коростишівського (м. Брусилів), Попільнянський Житомирської
40.	Сіверський	Новгород-Сіверський	Семенівський, Новгород-Сіверський, Корюківський, Щорський Чернігівської
41.	Чернігівський	Чернігів	Ріпкинський, Городнянський, Чернігівський, Куликівський, півн. частина Менського, Чернігівська міськрада Чернігівської
42.	Батуринський	Батурин	Коропський, Сосницький, Борзнянський, Бахмацький, схід. частина Менського Чернігівської
43.	Ніжинський	Ніжин	Ніжинський, Носівський, Козелецький, Бобровицький і Ніжинська міськрада Чернігівської
44.	Прилуцький	Прилуки	Ічнянський, Прилуцький, Варвинський, Срібнянський і Прилуцька міськрада Чернігівської
45.	Роменський	Ромни	Талалаївський Чернігівської; Роменський, Долинський, Недригайлівський і Роменська міськрада Сумської
46.	Глухівський	Глухів	Середино-Будський, Ямпільський, Шосткинський, Глухівський і Глухівська, Шосткинська міськради Сумської
47.	Конотопський	Конотоп	Кролевецький, Путивльський, Конотопський, Буринський і Конотопська міськрада Сумської

48.	Сумський	Суми	Білопільський, Сумський, Краснопільський, півн. частина Лебединського (по р. Псьол) і Сумська міськрада Сумської
49.	Охтирський	Охтирка	півд. частина Лебединського, Тростянецький, Охтирський, Великописарівський і Охтирська міськрада Сумської; півн. частина Котелевського Полтавської
50.	Погребищенський	Погребище	Козятинський, Погребищенський, схід. частина Липовецького, Оратівський Винницької; Тетіївський Київської
51.	Ірпінський	Ірпінь	Чорнобильський, Поліський, Вишгородський, Іванківський, Києво-Святошинський, Борodianський і Ірпінська міськрада Київської
52.	Білоцерківський	Біла Церква	Сквирський, Володарський, Таращанський, Рокитнянський, Білоцерківський, Ставищенський і Білоцерківська міськрада Київської
53.	Переяславський	Переяслав-Хмельницький	Броварський (крім м. Бровари), Баршівський, Бориспільський (крім м. Бориспіль), Яготинський, Переяслав-Хмельницький і Переяслав-Хмельницька міськрада Київської
54.	Бершадський	Бершадь	Крижопільський, Чечельницький, Піщанський, Бершадський, Тростянецький, Теплицький Винницької; Гайворонський Кіровоградської
55.	Котовський	Котовськ	Кодимський, Балтський, Савранський, Любашівський, Анан'ївський, Фрунзівський, Красноокнянський, Котовський і Котовська міськрада Одеської
56.	Роздільнянський	Роздільна	Іванівський, Великомихайлівський, Ширяївський, Березівський, Роздільнянський, Миколаївський Одеської
57.	Білгородський	Білгород-Дністровський	Саратський, Білгород-Дністровський, Овідіопольський, Біляївський, Комінтернівський і Білгород-Дністровська міськрада Одеської
58.	Ізмаїльський	Ізмаїл	Ізмаїльський, Ренівський, Болградський, Татарбунарський, Арцизький, Кілійський і Ізмаїльська міськрада Одеської
59.	Вознесенський	Вознесенськ	Березанський, Очаківський, Новоодеський, Вознесенський, Сланецький, Миколаївський, Веселинівський і Вознесенська міськрада Миколаївської
60.	Миколаївський	Миколаїв	Новобузький, Казанківський, Баштанський, Березнегуватський, Жовтневий і Миколаївська міськрада Миколаївської
61.	Первомайський	Первомайськ	Врадіївський, Арбузинський, Братський, Доманівський, Кривоозерський, Первомайський і Первомайська міськрада Миколаївської
62.	Херсонський	Херсон	Білозерський, Бериславський, Нововоронцовський, Високопільський, Великоолександрівський, невелика частина Новотроїцького і Херсонська міськрада Херсонської; Снігурівський Миколаївської
63.	Каховський	Нова Каховка	Верхньорогачицький, Нижньосірогозький, Іванівський, Горностаївський, Каховський, Великолепетиський і Новокаховська, Каховська міськради Херсонської
64.	Олешківський	Олешки (Цюрупинськ)	Голопристанський, Скадовський, Каланчацький, Чаплинський, Цюрупинський Херсонської
65.	Мелітопольський	Мелітополь	Новотроїцький, Генічеський Херсонської; Призовський, Якимівський, Мелітопольський, Токмацький і Токмацька, Мелітопольська міськради Запорізької

66.	Запорізький	Запоріжжя	Вільнянський, Новомиколаївський, Орхівський, Василівський, Михайлівський, Веселівський, Кам'янсько-Дніпровський, Запорізький Запорізької
67.	Бердянський	Бердянськ	Приморський, Чернігівський, Куйбишевський, Гуляйпільський, Пологівський, Бердянський і Бердянська міськрада Запорізької
68.	Павлоградський	Павлоград	Петропавлівський, Межівський, Васильківський, Покровський, Павлоградський і Павлоградська міськрада Дніпропетровської
69.	Січеславський	Січеслав (Дніпропетровськ)	Дніпропетровський, Магдалинівський, Новомосковський, Синельниківський Дніпропетровської
70.	Кам'янський	Кам'янське (Дніпродзержинськ)	Царичанський, Криничанський, П'ятихатський, Верхньодніпровський Дніпропетровської
71.	Криворізький	Кривий Ріг	Софіївський, Криворізький, Широківський, Апостолівський і Криворізька, Орджонікідзівська міськради Дніпропетровської
72.	Нікопольський	Нікополь	Нікопольський, Солонянський, Томаківський і Нікопольська, Магдалинівська міськради Дніпропетровської
73.	Кіровоградський	Кіровоград	Кіровоградський, зах. частина Новгородківського, Компаніївський, Бобринецький, Устинівський, півн.-зах. частина Долинського і Кіровоградська міськрада Кіровоградської
74.	Олександрійський	Олександрія	Олександрійський, Долинський (крім півн.- зах. частини), схід. частина Новгородківського, Петровський і Олександрійська, Жовтоводська міськради Кіровоградської
75.	Новоукраїнський	Новоукраїнка	Ульянівський, Голованівський, Новоархангельський, Вільшанецький, Добровеличківський, Новоукраїнський, Новомиргородський, Маловисківський Кіровоградської
76.	Уманський	Умань	Уманський, Жашківський, Монастирищенський, Христинівський, Тальнівський, Маньківський і Уманська міськрада Черкаської
77.	Корсунський	Корсунь-Шевченківський	Городищенський, Лисянський, Корсунь-Шевченківський, Звенигородський, Шполянський, Катеринопільський Черкаської
78.	Чигиринський	Чигирин	Смілянський, Кам'янський, Чигиринський і Смілянська міськрада Черкаської; Олександрівський, Знам'янський, Світловодський і Знам'янська, Світловодська міськради Кіровоградської
79.	Черкаський	Черкаси	Черкаський, Драбівський, Золотоніський, Чорнобайський і Черкаська міськрада Черкаської
80.	Канівський	Канів	Обухівський, Кагарлицький, Миронівський, Богуславський Київської; Канівський і Канівська міськрада Черкаської
81.	Лубенський	Лубни	Лохвицький, Чорнухинський, Пирятинський, Гребінківський, Лубенський, Оржицький і Лубенська міськрада Полтавської
82.	Миргородський	Миргород	Миргородський, Шишацький, Гадацький, півн. частина Великобагачанського (м. Гоголеве), півн. частина Зінківського і Миргородська міськрада Полтавської

83.	Полтавський	Полтава	Схід. частина Зіньківського (м.Опішня), Полтавський, півд. частина Котелевського, Чутівський, Новосанжарський, Машівський, Диканьківський, Решетилівський і Полтавська міськрада Полтавської
84.	Хорольський	Хорол	Хорольський, півд. частина Великобагачанського, Семенівський, Глобинський Полтавської
85.	Кременчуцький	Кременчук	Козельщинський, Кобеляцький, Кременчуцький і Кременчуцька, Комсомольська міськради Полтавської; Онуфріївський Кіровоградської
86.	Богодухівський	Богодухів	Богодухівський, Золочівський, Дергачівський, Валківський, Краснокутський Харківської
87.	Красноградський	Красноград	Красноградський, Кегичівський, Сахновщинський, Зачепилівський, Нововодолазький Харківської
88.	Зміївський	Зміїв (Готвальд)	Зміївський, Вовчанський, Чугуївський, Первомайський, Харківський і Чугуївська міськрада Харківської
89.	Куп'янський	Куп'янськ	Великобурлуцький, Дворічанський, Шевченківський, Борівський, Куп'янський і Куп'янська міськрада Харківської, Сватівський, Троїцький Луганської
90.	Ізюмський	Ізюм	Ізюмський, Балаклійський, Барвінківський, Близнюківський, Лозівський і Лозівська, Ізюмська міськради Харківської
91.	Старобільський	Старобільськ	Білокуракинський, Новопсковський, Марківський, Біловодський, Міловський, Старобільський Луганської
92.	Луганський	Луганськ	Лутугинський, Свердловський, Краснодонський, Антрацитівський, Станично-Луганський і Луганська, Ровенківська, Свердловська, Антрацитівська, Лутугинська, Краснолучицька, Краснодонська міськради Луганської
93.	Лисичанський	Лисичанськ	Кремінський, Новоайдарський, Слов'яносербський, Попаснянський, Перевальський і Кадіївська (Стаханівська), Комунарська, Лисичанська, Сіверськодонецька, Первомайська, Кіровська, Брянківська, Рубіжненська міськради Луганської; Краснолиманський і Краснолиманська міськрада Донецької
94.	Волноваський	Волноваха	Мар'їнський, Волноваський, Великоновосілківський Донецької
95.	Маріупольський	Маріуполь	Володарський, Першотравневий, Тельманівський, Новоазовський і Маріупольська міськрада Донецької
96.	Бахмутський	Бахмут (Артемівськ)	Артемівський, Ясинуватський і Горлівська, Єнакіївська, Артемівська, Дебальцівська, Ясинуватська, Озерницька міськради Донецької
97.	Слов'янський	Слов'янськ	Добропільський, Слов'янський, Костянтинівський, Олександрівський, Красноармійський і Слов'янська, Красноармійська, Краматорська, Дружківська, Добропільська, Селидівська, Костянтинівська міськради Донецької
98.	Донецький	Донецьк	Амвросіївський, Старобешівський, Шахтарський і Макіївська, Харцизька, Шахтарська, Торезька, Сніжнянська міськради Донецької